

STOP ANGREB MOD LÆGEHJÆLP!

Læger uden Grænsers
sikkerhedsrapport 2024

MEDECINS SANS FRONTIERES
LÆGER UDEN GRÆNSER

“ET ANGREB PÅ LÆGEHJÆLP ER ET ANGREB PÅ MENNESKEHEDEN”

Sådan sagde Læger uden Grænsers internationale generalsekretær, Christopher Lockyear, om krigen i Gaza, da han i begyndelsen af 2024 talte foran FN's Generalforsamling. En krig, hvor hele sundhedssystemet er blevet bombet til ruiner, og utallige liv er gået tabt.

Krigens regler fastslår, at sundhedsfaciliteter **skal** beskyttes under krig. Men alligevel er sundhedsfaciliteter i stigende grad blevet mål i krigsførelsen – og sundhedspersonale bliver ramt, mens de forsøger at redde liv.

Vores sikkerhedsrapport for 2024 viser, at antallet af angreb mod os og vores arbejde stiger dramatisk. **Det er en fuldstændig uacceptabel udvikling. Og det skriger på handling.**

For syge og sårede må et hospital ikke være et usikkert sted. Det **skal** være en beskyttet zone midt i det umenneskelige.

Verden over gør vi alt, hvad vi kan, for at forblive ved patienternes side – ofte med livet som indsats. Men i takt med at angrebene bliver flere og mere skånselsløse, bliver det sværere for os at udføre vores arbejde. På baggrund af manglende sikkerhed har vi for nylig været tvunget til at sætte aktiviteter på pause og lukke hospitaler i bl.a. Sudan, Haiti og Sydsudan.

Vi må ikke acceptere, at angreb mod Læger uden Grænser og andre nødhjælpsorganisationer bliver normalen. Men det er desværre der, vi er nu. **Det er derfor tid til et opgør.**

Et opgør med angreb på lægehjælp. Et opgør med den manglende respekt for krigens regler. Og et opgør med den umenneskelighed, som denne dystre udvikling er et udtryk for.

Det opgør kræver politisk handling. Og her kan Danmark gå forrest.

Vi insisterer på, at Danmark skal

- **fordømme alle angreb mod lægehjælp**
- **kæmpe for, at krigens regler bliver overholdt**
- **og støtte initiativer, der dokumenterer angreb mod lægehjælp**

Vores medicinske nødhjælpsarbejde er tæt forbundet med at bære vidnesbyrd. Vi har forpligtet os til at sætte fokus på verdens krige og konflikter – og de civile, der er fanget i dem. Vi råber op, når vi oplever foragt for menneskeliv – for at lægge pres på beslutningstagere og for at skabe forandring. Denne rapport er en del af det arbejde.

Ingen skal kunne sige, at de intet vidste.

Gitte Rønde

Forperson, Læger uden Grænser

SIKKERHEDSSTATISTIK

Antal sikkerhedshændelser de seneste fem år

Vi oplever det igen og igen. Antallet af angreb mod sundhedsarbejdere og -faciliteter stiger med alarmerende fart. WHO beretter, at der i 2024 var 1.646 angreb på sundhedsfaciliteter og -personale samt patienter. Og 944 sundhedsmedarbejdere og patienter blev dræbt.

Rigtig mange organisationer er ramt af den uhyrlige tendens. Også Læger uden Grænser.

Vi registrerer løbende sikkerhedshændelser i en sikkerhedsdatabase. Sikkerhedshændelser defineres som *hændelser, der er en konsekvens af et voldeligt miljø, forårsaget af mennesker og begået som en bevidst handling (for eksempel røveri, trusler eller kidnapninger).*

Vi inddeler sikkerhedshændelser i tre kategorier:

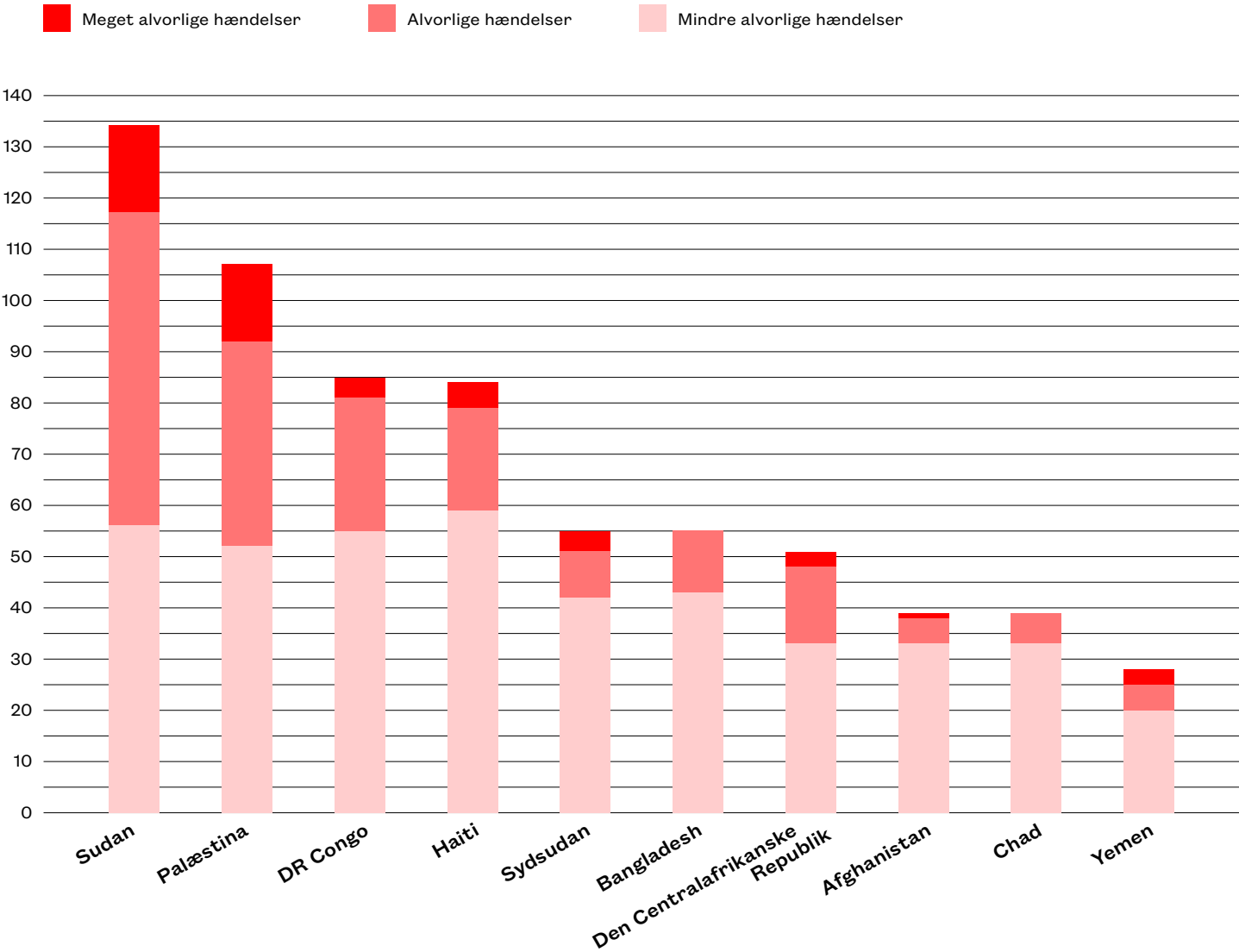
- **En mindre alvorlig hændelse** indebærer typisk en lille eller ingen påvirkning på personale og andre individer samt minimale økonomiske eller operationelle konsekvenser (f.eks. et indbrud om natten, hvor kun få materialer bliver stjålet).
- **En alvorlig hændelse** indebærer mere betydelige konsekvenser, hvor mennesker (patienter eller sundhedspersonale) bliver lettere skadet, eller den økonomiske påvirkning er mellem 10.000 og 100.000 euro.
- **En meget alvorlig hændelse** dækker over hændelser, der forårsager betydelig skade på mennesker (f.eks. kidnapning eller drab på patienter eller sundhedspersonale), økonomi (over 100.000 euro) eller projekter (f.eks. lukning af sundhedsfaciliteter).

Tallene, vi viser i rapporten her, er en oversigt over de kolleger, der har været på arbejde og haft Læger uden Grænser-logo på, da de er blevet angrebet. Det vil sige, at vores kolleger, som er kommet til skade eller har mistet livet, når de ikke har været på arbejde, ikke er en del af statistikken.

UDVIKLINGEN I DE SENESTE FEM ÅR

Kategori	2020	2021	2022	2023	2024	Total
Mindre alvorlige	282	319	363	557	646	2.167
Alvorlige	180	231	176	228	258	1.073
Meget alvorlige	33	49	33	62	67	244
Total	495	599	572	847	971	3.484

DE 10 LANDE MED FLEST SIKKERHEDSHÆNDELSER I 2024

“De hev patienterne ud af vores ambulance og **henrettede dem** på gaden”

Peter Tengberg, kirurg

I slutningen af 2024 var vores kirurg Peter Tengberg udsendt til Haitis hovedstad, Port-au-Prince. Her oplevede han, hvordan vi og vores patienter er udsat for angreb – og patienterne kan blive ramt, selv når de befinder sig i en af vores ambulancer.

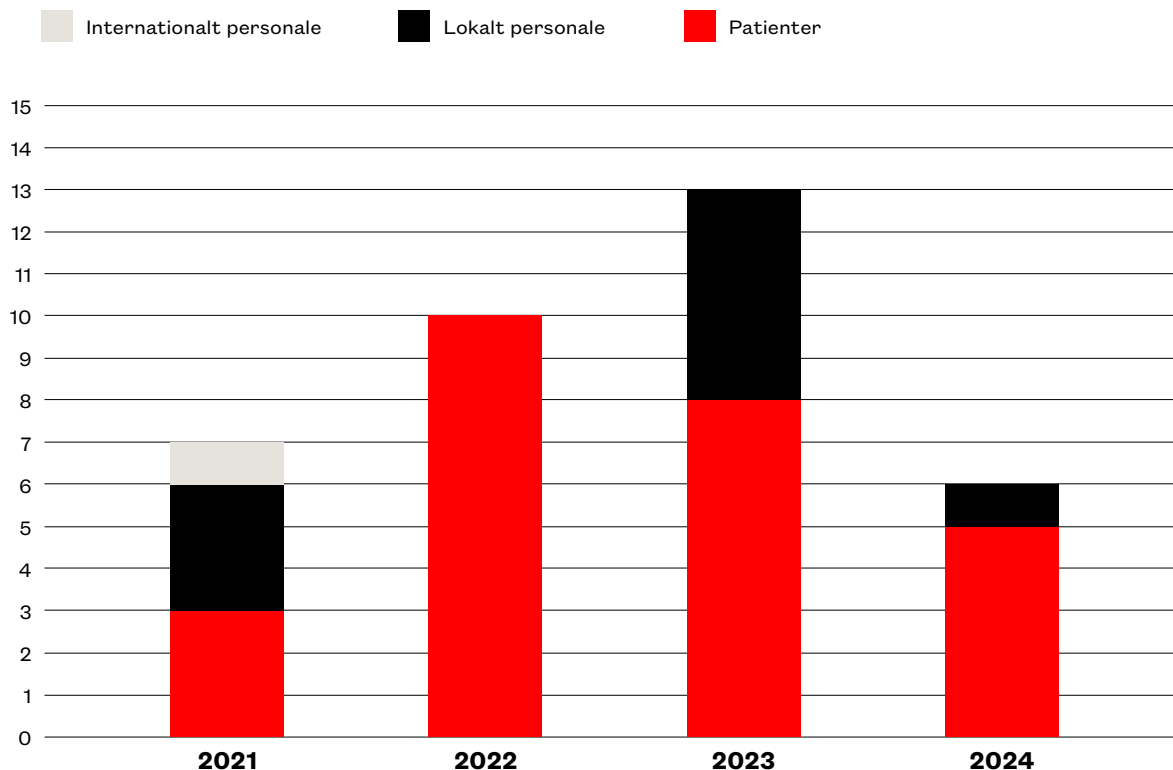
”Ambulancen skulle fra et hospital til et andet og blev på vejen standset af politiet. De ville have fat i to ud af tre patienter i ambulancen. Da mine kolleger nægtede at udlevere dem, kastede politiet en

tåregasgranat ind i ambulancen, hev patienterne ud og henrettede dem på åben gade.”

Angrebet betød, at vi midlertidigt måtte lukke for nye patienter på fem ud af seks hospitaler i Port-au-Prince – som en sikkerhedsforanstaltning.

”Der dukkede mennesker op, der var blevet skudt, som vi måtte afvise ved porten til hospitalet. Det samme gjaldt gravide og syge børn.”

ANTAL **DRÆBTE** I 2021-2024

“Skuddene ramte taget, og vi sad **fanget** på klinikken i fire timer”

Astrid Opstrup, sygeplejerske

Vores sygeplejerske Astrid Opstrup har været udsendt til Gaza to gange, siden krigen mellem Israel og Hamas eskalerede 7. oktober 2023.

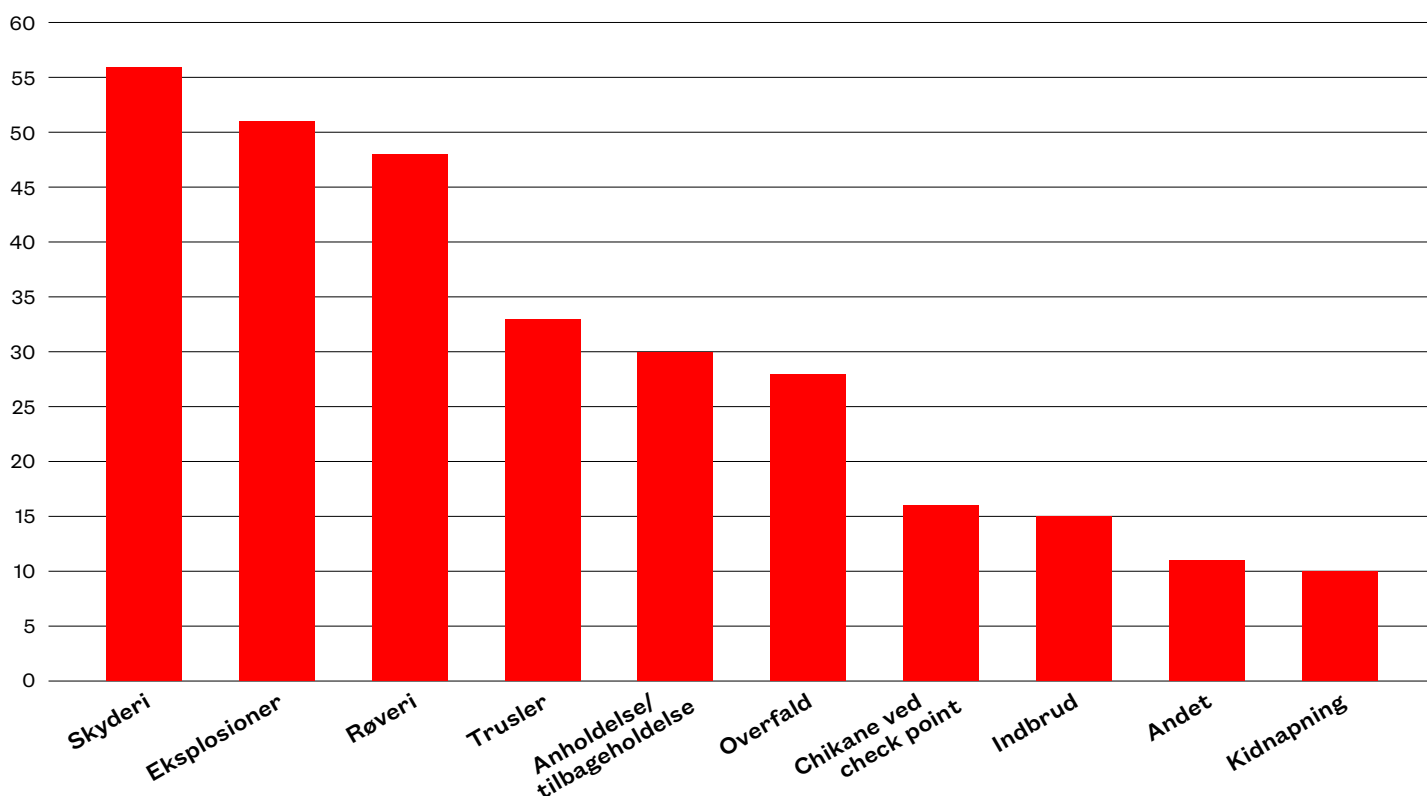
”Jeg husker tydeligt en dag, hvor vi kørte til Rafah i det sydlige Gaza for at hjælpe de lokale sundhedsmyndigheder med at genåbne en sundhedsklinik. Pludselig blev en mand skudt lige uden for døren til klinikken. Skuddene ramte taget, og vi sad fanget derinde i fire timer, før vi i sikkerhed kunne forlade stedet.”

Det var ikke sikkert nok for Astrid og hendes kolleger at vende tilbage til klinikken. De kunne heller ikke sende medicinsk nødhjælp:

”Alt den medicin, vi skulle sende til klinikken, og som skulle hjælpe befolkningen i området, måtte vi sætte på standby. Vi kunne ikke sende en lastbil derned, for vi var ikke garanteret fri og sikker adgang.”

Alene i 2024 blev vores medarbejdere i Gaza udsat for 55 alvorlige angreb.

DE MEST FOREKOMMENDE **ALVORLIGE OG MEGET ALVORLIGE SIKKERHEDSHÆNDELSE**R I 2024

“Mine kolleger mødte op på arbejde og kunne fortælle om **vold, afpresning og indbrud** i deres hjem”

Karen Chan, farmaceut

Vores farmaceut Karen Chan er netop hjemvendt fra DR Congo, hvor en voldsom konflikt har gjort vold og trusler til hverdag – også for vores lokale medarbejdere.

Flere sundhedsfaciliteter er blevet smadret. I februar mistede vi en kollega, der blev ramt af et projektil. En af vores patienter blev sågar dræbt, mens hun lå i sin seng, da væbnede soldater angreb vores hospital.

Karen arbejdede i Goma.

”Da jeg kom hertil, var gaderne fyldt med militær. En nat var der angreb, og eksplosioner og skud kunne høres i det fjerne,” fortæller Karen.

”Dagen efter ventede vi nervøst på, at vores kollegaer, der havde været ude i felten, kom sikkert tilbage. At de ikke var blevet ramt i et angreb. De kom tilbage – heldigvis.”

Karen mærkede også, hvordan konflikten kom helt tæt på hendes lokale kolleger, der var fra området.

”Hver dag var der voldelige overfald og røverier, som påvirkede de civile. Mine kolleger mødte op på arbejde og kunne fortælle om vold, afpresning og indbrud i deres hjem.”

VI HAR BRUG FOR **POLITISK** HANDLING

Vi er dybt afhængige af, at vi kan arbejde i sikkerhed. Det er vores eksistensgrundlag. Hvis vores ansatte og patienters liv er i fare, kan vi ikke give livreddende lægehjælp.

Vi har logo på hospitaler, ambulancer og medarbejdere. De stridende parter får vores præcise koordinater, så de ved, hvor vi arbejder.

Angreb på sundhedsfaciliteter, -personale og patienter kan være et direkte brud på krigens regler. Det må stoppe. Nu.

Der er brug for en ny global indsats for at beskytte lægehjælp i krigs- og konfliktzoner. Her kan Danmark gå forrest.

Vi opfordrer regeringen til at stå vagt om krigens regler – og beskytte lægehjælp i krigs- og konfliktzoner.

Fordøm angreb: Danmark skal offentligt og klart og tydeligt fordømme alle angreb mod patienter, sundhedspersonale og sundhedsfaciliteter.

Kæmp for krigens regler: Danmark skal bruge sin stærke stemme og rolle som medlem af FNs Sikkerhedsråd, i EU-formandskabet og i dialogen med andre lande til at fremme beskyttelsen af lægehjælp i konflikter.

Dokumentér angreb: Danmark skal politisk og finansielt støtte initiativer, der forebygger, dokumenterer og stiller til ansvar i tilfælde af angreb imod sundhedsaktører.

Vi er ikke sikre på, at ord altid kan redde liv. Men vi ved med sikkerhed, at stilhed slår ihjel.

Så længe stilheden varer ved, fortsætter angrebene.

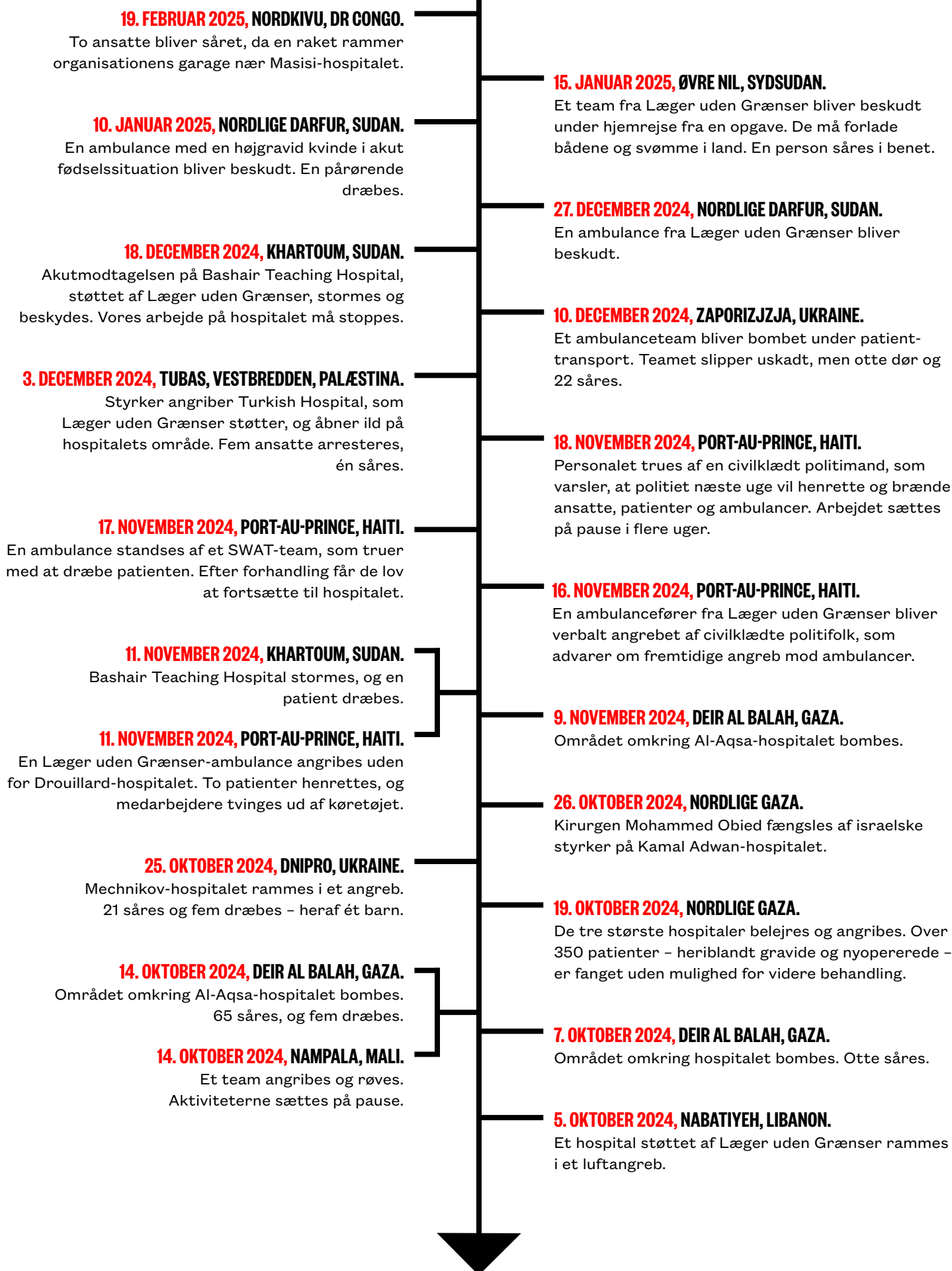
Foto: Yulia Trohnova

ANGREB

SIDEN JANUAR 2024

Skyderier, bombninger og trusler. Her er eksempler på angreb mod Læger uden Grænser det sidste halvandet år.

5. SEPTEMBER 2024, JENIN, VESTBREDDEN, PALÆSTINA.

El og vand på Khalil Suleiman-hospitalet saboteres. Hospitalet må lukke.

5. SEPTEMBER 2024, DEIR AL BALAH, GAZA.

Hospitalsområdet rammes i et luftangreb. Fire dræbes, og 16 såres.

28. AUGUST 2024, JENIN, VESTBREDDEN, PALÆSTINA.

Hospitalet omringes. Mangelende el og vand tvinger dialysebehandling til at stoppe.

29. JULI 2024, NORDLIGE DARFUR, SUDAN.

To bombeangreb mod Saudi-hospitalet. Tre dræbes, og 25 såres.

8. JUNI 2024, NORDLIGE DARFUR, SUDAN.

Soldater stormer South Hospital, åbner ild, stjæler udstyr og ambulance. Personalet og patienter flygter.

JUNI 2024, RAKHINE, MYANMAR.

Kontor og medicinske lagre brændes ned i Buthidaung, Maungdaw og Rathedung. Arbejdet må lukkes.

5. APRIL 2024, DONETSK, UKRAINE.

Et missil rammer Læger uden Grænser-kontoret i Pokrovsk. Fem såres, og bygningen ødelægges.

12. MARTS 2024, JENIN, PALÆSTINA.

Khalil Suleiman-hospitalet beskydes. To dræbes, og fire såres.

20. FEBRUAR 2024, KHAN YOUNIS, GAZA.

En kampvogn skyder mod en Læger uden Grænser-bolig. To dræbes og syv såres.

6. JANUAR 2024, DEIR AL BALAH, GAZA.

Al-Aqsa-hospitalet evakueres. Akutafdelingen rammes af vildfarne kugler.

24. SEPTEMBER 2024, YEI, SYDSUDAN.

Arbejdet stoppes, da en medarbejder tages som gidsel.

3. SEPTEMBER 2024, PORT-AU-PRINCE, HAITI.

En ambulance tilbageholdes af politiet i en time. Patienten dør inden ankomst til hospitalet.

14. AUGUST 2024, NORDLIGE DARFUR, SUDAN.

Saudi-hospitalet bombes. Operationsstue, fødeafdeling og kontorer ødelægges. En dræbes, og fem såres.

JULI 2024, DJIBO, BURKINA FASO.

Kontor og sundhedsklinikker angrebet flere gange.

3. JUNI 2024, NORDLIGE DARFUR, SUDAN.

South Hospital beskydes. En patient dræbes, og en anden såres. Vandtanken ødelægges.

11. MAJ 2024, NORDLIGE DARFUR, SUDAN.

Børnehospitalet i El Fasher bombes. Akutafdelingens tag kollapse, og to børn dør. Hospitalet er fortsat ude af drift.

31. MARTS 2024, DEIR AL BALAH, GAZA.

Området omkring Al-Aqsa-hospitalet rammes af missiler. Flere dræbes og såres. Arbejdet sættes på pause.

6. MARTS 2024, DRODRO, DR CONGO.

Et hospital, der er støttet af Læger uden Grænser, plyndres. En patient findes dræbt i sin seng.

14. FEBRUAR 2024, KHAN YOUNIS, GAZA.

Nasser-hospitalet beskydes. Ortopædafdelingen rammes. En dræbes, og otte såres.

5. JANUAR 2024, GAZA, PALÆSTINA.

Akutafdelingen på Al-Aqsa-hospitalet rammes af skud.